

Belügyminisztérium.
10-23/23/1958.

MINISZTERI MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ának
figyelemmel

Szigorúan Titkos !

00196, 197, 199/5
00155
24

SZIGORUAN TITKOS!	
Ikt. sz.: 01252	Lap. sz.: 2
Érk.: 1958. XII 9.	
Összeállítás: Titkos	

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK

23. számú parancsa

Budapest, 1958. december hó 4-én.

Tárgy: Az önkéntes rendőri szolgálat továbbfejlesztése.

Az önkéntes rendőri szolgálattal kapcsolatos feladatokat az 1066/1955. sz. MT. határozat alapján a 40. számú belügyminiszterhelyettesi parancs határozza meg.

A rendőri szervek a parancs önkéntes rendőri szolgálat szervezésére vonatkozó rendelkezéseit nem megfelelően hajtották végre, így az önkéntes rendőri szolgálat nem fejlődik megfelelően.

A szolgálat szervezésében főleg az alábbi hibákat lehet tapasztalni:

Az önkéntes rendőrök száma kevés, a számszerű fejlesztés lassú, vannak egyes körzeti megbízottak, akik igen minimális létszámú önkéntes rendőrrel rendelkeznek, sőt olyanok is, akiknek nincs önkéntes rendőrük. Nem folyik az önkéntes rendőrök önkéntesrendőri csoportba való szervezése. Nincsenek kiválasztva a megfelelő csoportvezetők.

A lakósság között az önkéntes rendőri szolgálat jelentősége nincs népszerűsítve. Így a lakósság nem érzi, hogy saját közreműködésével nagyban hozzájárulhat a közbiztonság szilárdításához. Nem megfelelő az önkéntes rendőrök oktatása, nevelése és a feladatokra való eligazítása.

Igen kis mértékben alkalmazzuk a rendőri szervek vezetői a dicséreteket és jutalmazásokat a jól dolgozó önkéntes rendőrök felé. Alig fordul elő, hogy megbeszélésre, aktívákra összehívunk jól dolgozó önkéntes rendőröket.

A meglévő önkéntes rendőrök felhasználása nem megfelelő. Nincsenek megfelelően bevonva a közbiztonsági helyzet javításával kapcsolatos feladatok végrehajtásába. Az önkéntes rendőrök szolgálati órái nem érik el a parancsban előírt órák számát.

Az önkéntes rendőri szolgálat nem kielégítő fejlődésének az alapvető oka, hogy a kapitányságvezetők, politikai helyettesek, közrendvédelmi parancsnokok, őrsparancsnokok lebecsülik ezt a szolgálatot, nem törődnek vele. A körzeti megbízottaknak

a szervezéshez nem nyújtanak segítséget. Sok parancsnok és beosztott nem látja politikailag világosan a társadalmi erők bekapcsolásának jelentőségét a rendőri munkába.

Az önkéntes rendőri szolgálat további fejlesztése érdekében megparancsolom:

- 1./ Az önkéntes rendőri szolgálatot úgy számszerűleg, mint minőségileg tovább kell fejleszteni, el kell érni, hogy 1959. év végére a szolgálat szervezésére kötelezettek mellett legalább 8 - 12 főből álló, jól működő önkéntes rendőri csoport legyen. / Ez nem zárja ki, hogy az őrsparancsnokok, körzeti megbízottak a meghatározott számnál többet nem szervezhetnek ./ A fejlesztést fokozatosan, nem elkapkodva, alapos tervszerűséggel kell végrehajtani. A számszerű fejlesztés nem vezethet a minőség rovására.
- 2./ Önkéntes rendőri szolgálat szervezésére kötelezni kell valamennyi városi, községi őrsparancsnokot, vasúti rendőri szervek területén a hatósági és nem hatósági jogkörű tiszti és tiszthelyettesi őrsparancsnokot, a rendőrség révőrseinek parancsnokait, valamennyi városi és községi körzeti megbízottat, a vasúti rendőri szervek területén valamennyi vonal megbízottat és kihelyezett órhelyszolgálatos rendőrt.
- 3./ Azon városi és községi rendőrőrsök parancsnokai, akiknek területén nagyobb üzemi klubbok, üzemi mozik, színházak vannak, ezen klubbok stb. belső rendjének fenntartására, kizárólag a klubbok stb. területére szóló hatáskörrel, külön önkéntes rendőri csoportokat is szervezzenek, függetlenül az őrs egyéb területén szervezett önkéntes rendőri csoportoktól.
- 4./ Az önkéntes rendőri szolgálat szervezésénél figyelembe kell venni, hogy a városokban a községektől eltérő sajátosságai vannak, ezért városokban elsősorban kiválóan dolgozó üzemi munkásokat és KISZ fiatalokat, valamint hivatalok dolgozóit, községekben elsősorban állami gazdaságok, gépállomások, termelőszövetkezetek dolgozóit, valamint dolgozó paraszti fiatalokat kell bevonni.
- 5./ Az önkéntes rendőrök közvetlen irányítását az őrsparancsnokok, illetve körzeti megbízottak gyakorolják, azonban az önkéntes rendőri szolgálat megszervezéséért, számszerű és minőségi fejlesztéséért mindenütt a kapitányság vezetője, annak politikai helyettese és a közrendvédelmi parancsnok személyében felelős. A felsorolt vezetők kötelesek személyesen a párt, állami és társadalmi szervekkel a kapcsolatot felvenni, azok segítségét kérni. Az említett parancsnokok közvetlenül is kötelesek az önkéntes rendőrök részére oktatást, eligazítást, megbeszélést tartani, közvetlenül ellenőrzik az őrsparancsnokok és körzeti megbízottak munkáját az önkéntes rendőri szolgálattal kapcsolatban. A városi, járási, körzeti kapitányságvezetők legalább félévenként, a megyei főkapitányságok vezetői legalább évenként egyszer szervezzék meg a ki-

válóan dolgozó önkéntes rendőrök tanácskozását. E tanácskozásokon értékeljék az önkéntes rendőri szolgálatot, a jól dolgozókat dicsérjék meg, részesítsék jutalomban. A félévenként tartandó tanácskozásokat örsönként kell megszervezni.

- 6./ A politikai nevelő tisztek és a közrendvédelmi parancsnokok a lakosság körében népszerűsítsék az önkéntes rendőri szolgálatot. Vegyék e célból igénybe a helyi sajtót, az üzemi és társadalmi szervek gyűléseit.
- 7./ Az önkéntes rendőrök szolgálati igénybevételeire vonatkozóan a 40.sz. miniszterhelyettesi parancs rendelkezései érvényesek azzal a módosítással, hogy
- rendezvények biztosítására,
 - őrzési feladatok ellátására,
 - figyelőszolgálat teljesítésére,
 - őrök, éjjeli őrök ellenőrzésére,
 - községekben járőrszolgálatra
- az önkéntes rendőrök rendőr nélkül is beoszthatók.

Községi járőrszolgálatra csak 2 vagy több önkéntes rendőr osztható be együtt. Járőrszolgálat ellátása esetén az illetékes őrsparancsnokok vagy körzeti megbízottak mindenkor kötelesek ismerni, hogy az adott időben önkéntes rendőrök hol teljesítenek járőrszolgálatot. Városokban önkéntes rendőrt rendőr nélkül járőrszolgálatba tilos beosztani.

- 8./ Az önkéntes rendőröket sem gumibottal, sem egyéb fegyverrel felszerelni nem szabad, azonban ha az önkéntes rendőr rendelkezik érvényes önvédelmi fegyvertartási engedéllyel a fegyvert szolgálatteljesítés alkalmával magával viheti, de azt csak önvédelmi célra használhatja.
- 9./ Az önkéntes rendőröket dicséret és jutalmazás szempontjából azonos elbírálás szerint kell kezelni a rendőrség tagjaival. A kiválóan dolgozó önkéntes rendőröket a megyei főkapitányok terjesszék fel Közbiztonsági Éremmel való kitüntetés vagy dicséret és jutalmazás céljából.
- 10./ Hatálytalanítom a 40.sz. miniszterhelyettesi parancs azon részét, mely előírja, hogy a személyigazolványokba kell bevezetni az önkéntes rendőri szolgálat teljesítésének tényét. Az önkéntes rendőrök részére külön önkéntes rendőri igazolványt kell kiadni. Utasítom Közbiztonsági Helyettesemet, hogy a rendőri szerveket lássa el önkéntes rendőri igazolvány nyomtatvánnyal.
- 11./ Utasítom Közbiztonsági és Vasuti Helyetteseimet, hogy dolgozzák ki az önkéntes rendőri szolgálat szabályzatát és azt adják ki a rendőri szervek részére. A szabályzatban részletesen meg kell határozni az önkéntes rendőrök feladatát.

- 12./ Utasitom az ORFK. Kiképzési Osztály Vezetőjét, hogy készítsen egységes oktatási tematikát az önkéntes rendőrök oktatása céljából és szervezze meg az önkéntes rendőrök oktatását. Az oktatáson, mint alapvető oktatási anyagot a Rendőri Intézkedések Kézikönyvét kell felhasználni.
- 13./ Azokat a rendőri parancsnokokat és beosztottakat, akik kiválóan végzik az önkéntes rendőri szolgálat szervezését, irányítását, népszerűsíteni, megfelelően dicsérni és jutalmazni kell.

Jelen parancsammal egyidejűleg hatályon kívül helyezem, az 1957. augusztus 16-án kiadott 40.sz. miniszterhelyettesi parancs, valamint a korábban kiadott egyéb parancsok és utasítások ellentétes rendelkezéseit.

Garamvölgyi Vilmos sk.
rendőrvezérőrnagy
miniszterhelvettes

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak,
Kapják: Miniszterhelyettes elvtársak,
ORFK. Vezetőjének helyettesei, osztályvezetői,
Valamennyi rendőriskola parancsnoka,
Tanulmányi osztály,
Anyagi és Technikai Főosztály,
Terv és Pénzügyi Főosztály,
Megyei /budapesti/ rendőrfőkapitányok,
Járási, városi, kerületi rendőrkapitányok.

10-23/23/1958.

MINISZTERI MEGJEGYZÉS
1958. évi LXV. tv. 28. §-a
Egyetemes

00003

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERHELYETTESI-NEK

23. számú parancsa

Budapest, 1958. december hó 4-én.

Tárgy: Az önkéntes rendőri szolgálat továbbfejlesztése.

Az önkéntes rendőri szolgálattal kapcsolatos feladatokat az 1066/1955. sz. MT. határozat alapján a 40. számú belügyminiszterhelyettesi parancs határozza meg.

A rendőri szervek a parancs önkéntes rendőri szolgálat szervezésére vonatkozó rendelkezéseit nem megfelelően hajtották végre, így az önkéntes rendőri szolgálat nem fejlődik megfelelően.

A szolgálat szervezésében főleg az alábbi hibákat lehet tapasztalni:

Az önkéntes rendőrök száma kevés, a számszerű fejlesztés lassú, vannak egyes körzeti megbízottak, akik igen minimális létszámú önkéntes rendőrrel rendelkeznek, sőt olyanok is, akiknek nincs önkéntes rendőrük. Nem folyik az önkéntes rendőrök önkéntesrendőri csoportba való szervezése. Nincsenek kiválasztva a megfelelő csoportvezetők.

A lakosság között az önkéntes rendőri szolgálat jelentősége nincs népszerűsítve. Így a lakosság nem érzi, hogy saját közreműködésével nagyban hozzájárulhat a közbiztonság szilárdításához. Nem megfelelő az önkéntes rendőrök oktatása, nevelése és a feladatokra való eligazítása.

Igen kis mértékben alkalmazzák a rendőri szervek vezetői a dicséreteket és jutalmazásokat a jól dolgozó önkéntes rendőrök felé. Alig fordul elő, hogy megbeszélésre, aktívákra összehívják jól dolgozó önkéntes rendőröket.

A meglévő önkéntes rendőrök felhasználása nem megfelelő. Nincsenek megfelelően bevonva a közbiztonsági helyzet javításával kapcsolatos feladatok végrehajtásába. Az önkéntes rendőrök szolgálati órái nem érik el a parancsban előírt órák számát.

Az önkéntes rendőri szolgálat nem kielégítő fejlődésének az alapvető oka, hogy a kapitányságvezetők, politikai helyettesek, közrendvédelmi parancsnokok, őrsparancsnokok lebecsülik ezt a szolgálatot, nem törődnek vele. A körzeti megbízottaknak

L. G.

a szervezéshez nem nyújtanak segítséget. Sok parancsnok és beosztott nem látja politikailag világosan a társadalmi erők bekapcsolásának jelentőségét a rendőri munkába.

Az önkéntes rendőri szolgálat további fejlesztése érdekében megparancsolom:

- 1./ Az önkéntes rendőri szolgálatot úgy számszerűleg, mint minőségileg tovább kell fejleszteni, el kell érni, hogy 1959. év végére a szolgálat szervezésére kötelezettek mellett legalább 8 - 12 főből álló, jól működő önkéntes rendőri csoport legyen. / Ez nem zárja ki, hogy az őrsparancsnokok, körzeti megbízottak a meghatározott számnál többet nem szervezhetnek ./ A fejlesztést fokozatosan, nem elkapkodva, alapos tervszerűséggel kell végrehajtani. A számszerű fejlesztés nem vezethet a minőség rovására.
- 2./ Önkéntes rendőri szolgálat szervezésére kötelezni kell valamennyi városi, községi őrsparancsnokot, vasuti rendőri szervek területén a hatósági és nem hatósági jogkörű tiszti és tiszthelyettesi őrsparancsnokot, a rendőrség révőrseinek parancsnokait, valamennyi városi és községi körzeti megbízottat, a vasuti rendőri szervek területén valamennyi vonal megbízottat és kihelyezett őrhelyszolgálatos rendőrt.
- 3./ Azon városi és községi rendőrőrsök parancsnokai, akiknek területén nagyobb üzemi klubok, üzemi mozik, színházak vannak, ezen klubok stb. belső rendjének fenntartására, kizárólag a klubok stb. területére szóló hatáskörrel, külön önkéntes rendőri csoportokat is szervezzenek, függetlenül az őrs egyéb területén szervezett önkéntes rendőri csoportoktól.
- 4./ Az önkéntes rendőri szolgálat szervezésénél figyelembe kell venni, hogy a városokban a községektől eltérő sajátosságai vannak, ezért városokban elsősorban kiválóan dolgozó üzemi munkásokat és KISZ fiatalokat, valamint hivatalok dolgozóit, községekben elsősorban állami gazdaságok, gépállomások, termelőszövetkezetek dolgozóit, valamint dolgozó paraszt fiatalokat kell bevonni.
- 5./ Az önkéntes rendőrök közvetlen irányítását az őrsparancsnokok, illetve körzeti megbízottak gyakorolják, azonban az önkéntes rendőri szolgálat megszervezéséért, számszerű és minőségi fejlesztéséért mindenütt a kapitányság vezetője, annak politikai helyettese és a közrendvédelmi parancsnok személyében felelős. A felsorolt vezetők kötelesek személyesen a párt, állami és társadalmi szervekkel a kapcsolatot felvenni, azok segítségét kérni. Az említett parancsnokok közvetlenül is kötelesek az önkéntes rendőrök részére oktatást, eligazítást, megbeszélést tartani, közvetlenül ellenőrzik az őrsparancsnokok és körzeti megbízottak munkáját az önkéntes rendőri szolgálattal kapcsolatban. A városi, járási, körzeti kapitányságvezetők legalább félévenként, a megyei főkapitányságok vezetői legalább évenként egyszer szervezzék meg a ki-

válóan dolgozó önkéntes rendőrök tanácskozását. E tanácskozásokon értékeljék az önkéntes rendőri szolgálatot, a jól dolgozókat dicsérjék meg, részesítsék jutalomban. A félévenként tartandó tanácskozásokat örsönként kell megszervezni.

- 6./ A politikai nevelő tisztek és a közrendvédelmi parancsnokok a lakosság körében népszerűsítsék az önkéntes rendőri szolgálatot. Vegyék e célból igénybe a helyi sajtót, az üzemi és társadalmi szervek gyűléseit.
- 7./ Az önkéntes rendőrök szolgálati igénybevételére vonatkozóan a 40.sz. miniszterhelyettesi parancs rendelkezései érvényesek azzal a módosítással, hogy

- rendezvények biztosítására,
- őrzési feladatok ellátására,
- figyelőszolgálat teljesítésére,
- örök, éjjeli örök ellenőrzésére,
- községekben járőrszolgálatra

az önkéntes rendőrök rendőr nélkül is beoszthatók.

Községi járőrszolgálatra csak 2 vagy több önkéntes rendőr osztható be együtt. Járőrszolgálat ellátása esetén az illetékes őrsparancsnokok vagy körzeti megbízottak mindenkör kötelesek ismerni, hogy az adott időben önkéntes rendőrök hol teljesítenek járőrszolgálatot. Városokban önkéntes rendőrt rendőr nélkül járőrszolgálatba tilos beosztani.

- 8./ Az önkéntes rendőröket sem gumibottal, sem egyéb fegyverrel felszerelni nem szabad, azonban ha az önkéntes rendőr rendelkezik érvényes önvédelmi fegyvertartási engedéllyel a fegyvert szolgálatteljesítés alkalmával magával viheti, de azt csak önvédelmi célra használhatja.
- 9./ Az önkéntes rendőröket dicséret és jutalmazás szempontjából azonos elbírálás szerint kell kezelni a rendőrség tagjaival. A kiválóan dolgozó önkéntes rendőröket a megyei főkapitányok terjesszék fel Közbiztonsági Éremmel való kitüntetés vagy dicséret és jutalmazás céljából.
- 10./ Hatálytalanítom a 40.sz. miniszterhelyettesi parancs azon részét, mely előírja, hogy a személyigazolványokba kell bevezetni az önkéntes rendőri szolgálat teljesítésének tényét. Az önkéntes rendőrök részére külön önkéntes rendőri igazolványt kell kiadni. Utasítom Közbiztonsági Helyettesemet, hogy a rendőri szerveket lássa el önkéntes rendőri igazolvány nyomtatvánnyal.
- 11./ Utasítom Közbiztonsági és Vasuti Helyetteseimet, hogy dolgozzák ki az önkéntes rendőri szolgálat szabályzatát és azt adják ki a rendőri szervek részére. A szabályzatban részletesen meg kell határozni az önkéntes rendőrök feladatát.

- 12./ Utasitom az ORFK. Kiképzési Osztály Vezetőjét, hogy készítsen egységes oktatási tematikát az önkéntes rendőrök oktatása céljából és szervezze meg az önkéntes rendőrök oktatását. Az oktatáson, mint alapvető oktatási anyagot a Rendőri Intézkedések Kézikönyvét kell felhasználni.
- 13./ Azokat a rendőri parancsnokokat és beosztottakat, akik kiválóan végzik az önkéntes rendőri szolgálat szervezését, irányítását, népszerűsíteni, megfelelően dicsérni és jutalmazni kell.

Jelen parancsokkal egyidejűleg hatályon kívül helyezem, az 1957. augusztus 16-án kiadott 40.sz. miniszterhelyettesi parancs, valamint a korábban kiadott egyéb parancsok és utasítások ellentétes rendelkezéseit.

Garamvölgyi Vilmos sk.
rendőrvezérőrnagy
miniszterhelyettes

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak,
Kapják: Miniszterhelyettes elvtársak,
ORFK. Vezetőjének helyettesei, osztályvezetők,
Valamennyi rendőriskola parancsnoka,
Tanulmányi osztály,
Anyagi és Technikai Főosztály,
Terv és Pénzügyi Főosztály,
Megyei /budapesti/ rendőrfőkapitányok,
Járási, városi, kerületi rendőrkapitányok.